

T.Y.B.A. SEM VI HISTORY - PAPER 6

INTRODUCTION TO MUSEOLOGY AND ARCHIVAL SCIENCE

- मानवी प्रगतीचा आलेख दर्शवणारी कागदपत्रे म्हणजे ----- होय.

- A. अभिलेख
- B. कोरीव लेख
- C. पुराभिलेख
- D. वृत्तलेख

- मानवी जीवनातील घडामोडींची माहिती -----द्वारे होते.

- A. कागदपत्रे
- B. अभिलेख
- C. कोरीव लेख
- D. पुराभिलेख

- धार्मिक स्वरूपाच्या नोंदणी मागील हेतू हा----- संस्थांना दिलेल्या देणग्यांची नोंद करणे हा असतो.

- A. राजकीय
- B. आर्थिक
- C. धार्मिक
- D. सामाजिक

- इ.स. 1905 मध्ये -----मध्ये कागदाचा शोध लागला.

- A. जपान
- B. रशिया
- C. अमेरिका
- D. चीन

- कागद तयार करण्यासाठी -----चा वापर केला जातो.

- A. प्राण्यांची हाडे
- B. वनस्पती
- C. फळ
- D. फुल

- अभिलेखना अभिलेख स्वरूप प्राप्त होण्यासाठी कागदपत्र ऐतिहासिक दस्तऐवज या----- अवस्थेमध्ये जावे लागते.

- A. प्राथमिक अवस्था
- B. दुय्यम अवस्था
- C. कोरीव लेख
- D. कोरी दस्तऐवज

- अभिलेख व्यवस्थापनाची सुरवात -----निर्मितीपासून सुरु होते.

- A. कागद
- B. लगद्या
- C. कोरीव लेख
- D. लिपी

- ज्यावेळी स्वतःपुरते लेखन केले जाते त्याला व्यवहारी भाषेत ----- स्वरूप कागदपत्र असे म्हणतात.

- A. मृत
- B. अमूर्त
- C. लिपी
- D. व्यापक

- कागदपत्रांना इंग्रजीत ----- असे म्हणतात.

- A. Latin
- B. document
- C. page
- D. paper

• Document हा शब्द -----भाषेतून आला आहे.

- A. Latin
- B. इंग्रजी
- C. जर्मनी
- D. जपानी

• कागदपत्रांना सुरुवातीला -----अथवा धडा म्हणतात.

- A. काव्य
- B. प्रत
- C. गद्य
- D. निबंध

• कागदपत्रे हे -----स्वरूपाचे असतात.

- A. लिखित
- B. अमूर्त
- C. अलिखित
- D. भौतिक

- कागदाच्या निर्मितीसाठी पाणी -----हे पदार्थ वापरले जातात.

- A. स्टार्च
- B. डिंक
- C. औषधे
- D. दूध

- कागदाचे स्वरूप -----असते.

- A. सेंद्रिय
- B. अमूर्त
- C. असेंद्रिय
- D. ऐतिहासिक

- ऐतिहासिक नोंदी अथवा दस्तऐवज यांना इंग्रजीत -----असे म्हणतात .

- A. Paper
- B. document
- C. record
- D. page

• Record हा शब्द ----- या लॅटिन शब्दापासून तयार झाला आहे.

- A. Cardio
- B. document
- C. radio
- D. recorder

• एखादी घटना स्मरणात राहण्यासाठी ----- चा वापर केला जातो.

- A. पेज
- B. औषधे
- C. पेपर
- D. रेकॉर्ड

• ----- दस्तऐवज निश्चित हेतूने जपून ठेवले जातात.

- A. सेंद्रिय
- B. अमूर्त
- C. असेंद्रिय
- D. ऐतिहासिक

- सरकारी कामकाजातून ज्या अभिलेखांची निर्मिती होते त्यांना -----
अभिलेख म्हणतात.

- A. अधिकृत अभिलेख
- B. शासकीय अभिलेख
- C. अनाधिकृत अभिलेख
- D. मानवी अभिलेख

- दोन ----- एकसारखे असतात.

- A. काव्य
- B. प्रत
- C. गद्य
- D. अभिलेख

- ----- वर्गीकरण पद्धती एक सारखी नसते.

- A. काव्य
- B. प्रत
- C. गद्य
- D. अभिलेख

- एखादी व्यक्ती कुटुंब काही कामानिमित्त दस्तऐवज तयार करते त्यांना ---
-----अभिलेख कसे म्हणतात.

- A. सरकारी
- B. कौटुंबिक
- C. खाजगी
- D. औद्योगिक

- ----- निर्माता हा संस्थेशी संबंधित विषयांवर प्रकाश टाकतो.

- A. काव्य
- B. प्रत
- C. गद्य
- D. अभिलेख

- भूत काळ आणि वर्तमान काळ यांना जोडणारा महत्वाचा दुवा म्हणून ----
----- यांना महत्त्व आहे.

- A. काव्य
- B. प्रत
- C. गद्य
- D. अभिलेख

- ----- कार्यासाठी अभिलेख उपयोगी पडत नाहीत.

- A. संशोधन
- B. पशुशास्त्र
- C. प्राणीशास्त्र
- D. विज्ञानशास्त्र

- अभिलेखांना इतिहासाचा -----घटक असे म्हणतात.

- A. जिवंत
- B. मृत
- C. मानवी
- D. सामाजिक

- मानवी समाजाचा ----- ठेवा म्हणून कागदपत्रे उपयुक्त मानली जातात.

- A. सांस्कृतिक
- B. सामाजिक
- C. आर्थिक
- D. भावनिक

- वस्तुसंग्रहालयातून मानवाच्या ----- चा शोध घेतला जातो.

- A. इतिहास
- B. अर्थशास्त्र
- C. विज्ञान
- D. भूगोल

- म्हणजे जमा केलेल्या सर्व वस्तुंच्या, ज्ञानाच्या प्राप्तीसाठी व अभ्यासासाठी वस्तू ठेवली जाते ती जागा होय.

- A. वाचनायालय
- B. संग्रहालय
- C. उद्यान
- D. क्रीडांगण

- प्राचीन काळात या ग्रीक लोकांच्या देवता होत्या.

अ) म्यूझेस

ब) ग्रिझेस

क) क्लॅझेस

ड) विद्येझ

- ग्रीक तत्वज्ञ याने प्रथम म्युझिअम या शब्दाचा उपयोग केला.

अ) जॉन

ब) ग्रीकिश

क) प्लेटो

ड) थॉमस

- इ. स मध्ये पहिले वस्तुसंग्रहालय सुरु झाले.

अ) २८०

ब) २८१

क) २८२

ड) २८३

- पहिले वस्तुसंग्रहालय _____ शहरात सुरु झाले.

अ) अलेक्झाडिया

ब) तुर्की

क) इंग्लंड

ड) बंगाल

- ----- यामध्ये निरनिराळ्या ठिकाणी विखुरलेल्या वस्तू एकत्र आणल्या जातात.

- A. वाचनायालय
- B. संग्रहालय
- C. उद्यान
- D. क्रीडांगण

- वस्तुसंग्रहालयाची सुरवात भारतात ----- शतकात झाली.

अ) १५व्या

ब) १६व्या

क) १७व्या

ड) १८व्या

- वस्तुसंग्रहालयाचे स्थापन करण्यात ----- नी विशेष पुढाकार घेतला होता.

- A. इंग्रज
- B. फ्रेंच
- C. स्पॅनिश
- D. जपानी

- वस्तुसंग्रहालय हे प्रावणकोरच्या संस्थांनच्या महाराजाने स्थापन केले.

अ) त्रिवेदमचे

ब) बंगलोर

क) इजिप्त

ड) महाराज

- येथील वस्तुसंग्रहालय हे म्हेसुर संस्थांच्या महाराजाने स्थापन केले.

अ) बंगाल

ब) बंगलोर

क) इजिप्त

ड) राजकोट

- च्या काळात वस्तुसंग्रहालयाच्या विकासाला चालना मिळाली.

अ) जॉन मार्शल

ब) तुर्की

क) लॉर्ड कर्झन

ड) थॉमस

- रॉयल एशियाटिक सोसायटी ऑफ बंगलोर ने पहिले वस्तुसंग्रहालय मध्ये स्थापन केले.

अ) १८१४

ब) १८१५

क) १८१६

ड) १८१७

- ----- मध्ये पुरातत्व वस्तुंना संरक्षण देणारा कायदा पास करण्यात आला.

A. इ.स १९०४

B. इ.स १८१५

C. इ.स १८१६

D. इ.स १८१७

- इ.स १९०४ मध्ये येथे वस्तुसंग्रहालय स्थापन करण्यात आले.

अ) पंजाब

ब) बंगलोर

क) नालंदा

ड) सारनाथ

- इ.स १९१७ मध्ये येथे वस्तुसंग्रहालय स्थापन करण्यात आले.

अ) पंजाब

ब) बंगलोर

क) नालंदा

ड) सारनाथ

- इ.स १९०४ मध्ये येथे व्हिक्टोरिया स्मारक संग्रहालयाची स्थापना झाली.

अ) बंगलोर

ब) कलकत्ता

क) नालंदा

ड) सारनाथ

- दास यांनी मध्ये भारत कालभूषण नावाचे कलाकुसरीचे संग्रहालय स्थापन करण्यात आले.

अ) वाराणसी

ब) काशी

क) बंगलोर

ड) म्हेसुर

- आग्रा येते मध्ये वस्तुसंग्रहालय स्थापन झाले.

अ) १९०५

ब) १९०६

क) १९०७

ड) १९०८

- १९०९ मध्ये शहरात वस्तुसंग्रहालय स्थापन झाले.

अ) दिल्ली

ब) काशी

क) म्हेसुर

ड) बंगलोर

- सातारा येथे कोणते वस्तुसंग्रहालय स्थापन झाले.

अ) राजवाडे

ब) ऐतिहासिक

क) त्रिवेंदम

ड) तक्षशिला

- ----- मुझियम हे राष्ट्रीय दर्जाचे आहे

अ) कालिका

आ) रेल्वे

इ) वेल्स

ई) प्रिन्स

- अहमदाबाद येथील मुझियम हे राष्ट्रीय दर्जाचे आहे

अ) कालिका

ब) रेल्वे

क) वेल्स

ड) प्रिन्स

- मध्ये ग्वाल्हेर येथे वस्तुसंग्रहालय स्थापन झाले.

अ) १९०९

ब) १९१०

क) १९११

ड) १९१२

- विजापूर येथील वस्तुसंग्रहालय मध्ये स्थापन झाले.

अ) १९०९

ब) १९१०

क) १९११

ड) १९१२

- १९२२ मध्ये पुराह वस्तुसंग्रहालय स्थापन झाले.

अ) ग्वाल्हेर

ब) विजापूर

क) विजयपूर

ड) दिल्ली

- श्रीरंगपट्टण येथील संग्रहालय कोणते?

अ) त्रिवेदम

ब) राज्य

क) ऐतिहासिक

ड) तक्षशिला

- गौहाटी येथे वस्तुसंग्रहालय कोणते ?

- अ) त्रिवेदम
- ब) राज्य
- क) ऐतिहासिक
- ड) तक्षशिला

- इ.स १९४९ मध्ये केंद्रसरकारने राष्ट्रीय भवनात .. संग्रहालय स्थापित केले.

- अ) त्रिवेदम
- ब) राज्य
- क) राष्ट्रीय
- ड) तक्षशिला

- मानवाची वर्गवारी सामाजिक आणि गटात करता येते.

- अ) सांस्कृतिक
- ब) वैद्यकीय
- क) राष्ट्रीय
- ड) राज्य

- कोहिमतुर येथील संग्रहालयात नमुने ठेवण्यात आलेत.

अ) सोन्याचे

ब) चांदीचे

क) तांब्याचे

ड) मातीचे

- वस्तुसंग्रहालयात मानवाच्या गतकाळाची साक्ष असणाऱ्या वस्तू मिळविल्या आहेत.

अ) खरेदीच्या

ब) खजिना

क) भौतिक

ड) सामाजिक

- वस्तुसंग्रहालयातील वस्तू मिळवण्यासाठी वस्तूची ----- करणे हा अयोग्य वास्तववादी मार्ग समजला जात नाही.

अ) अदलाबदल

आ) खरेदी

इ) चोरी

ई) विक्री

- १९६२-१९६७ ____ किती धातूच्या मूर्तीची चोरी झाली होती.

अ) १४

ब) १५

क) १६

ड) १७

- १९६२-१९६७ ----- धातूच्या मूर्तीची चोरी झाली.

अ) सोने

ब) चांदी

क) ब्रॉन्झ

ड) पितळ

- येथील चोरीला गेलेली बौद्धमूर्ती.

अ) बंगलोर

ब) मथुरा

क) काशी

ड) विश्वनाथ

- चोरीला गेलेली बौद्धमूर्ती दलाला मार्फत येथे सापडली.

अ) काशी

ब) इंग्लंड

क) बर्लिन

ड) कलकत्ता

- तापमानात असणारी % हवा हि आद्रता असते.

अ) २० ते ३५

ब) ३५ ते ५०

क) ५० ते ६५

ड) ५६ ते ७०

- हवेतील आद्रतेचे प्रमाण समतोल राखण्यासाठी ----- उपकरण वापरले जाते.

A. एअर कंडिशन

B. ह्युमी डिफारस

C. थार्मामीटर

D. कॅल्कुलेटर

- शहरी भागातील औद्योगिकारणामुळे धुळीचे प्रमाण वाढते.

- A. नागरी
- B. ग्रामीण
- C. शहरी
- D. सखोल

- वस्तूंच्या संवर्धनासाठी सामान्यपणे वस्तूंचे ----- प्रकार केले जातात.

अ) १

ब) २

क) ३

ड) ४

- ----- च्या संवर्धनासाठी सामान्यपणे वस्तूंचे सेंद्रिय असेंद्रिय प्रकार पडतात.

- A. वस्तू
- B. काव्य
- C. प्रत
- D. गद्य

- musium या शब्दाची उत्पत्ती भाषेतून झाली.

- अ) मराठी
- ब) ग्रीक
- क) इंग्लिश
- ड) फारसी

- पिरॅमिडच्या काळात संग्रहालयाचा उगम झाला .

- अ) पशु
- ब) प्राणी
- क) वस्तु
- ड) अवशेष

- विद्यापीठाच्या विभागात एक भाग म्हणून अशमोलियन मुझियम स्थापन झाले.

- अ) पिरॅमिड
- ब) ऑक्सफर्ड
- क) तक्षशिला
- ड) वल्लभी

- जगातील पहिले अशमोलियन मुझियम इ.स. मध्ये स्थापन झाले .

अ) १८१४

ब) १८१५

क) १८१६

ड) १८१७

- विद्यापीठाच्या कोणत्या विभागात अशमोलियन मुझियम स्थापन झाले.

अ) विज्ञान

ब) अर्थशास्त्र

क) अवशेष

ड) नैसर्गिक इतिहास

- भारतातील वस्तुसंग्रहालयाचे संस्थापक यांना म्हणावे लागते.

A. सर जोन्स

B. डेव्हिड

C. जॉन मार्शल

D. इनामदार

- वस्तुसंग्रहालय ----- कालखंडात विभागला जातो.

अ) २

ब) ४

क) ६

ड) ८

- देशात asiatic society वस्तुसंग्रहालय स्थापन झाले.

अ) कलकत्ता

ब) बंगलोर

क) मद्रास

ड) कराची

- मुंबईच्या मुख्य संग्रहालयाचे नाव ----- होते.

अ) वेल्स

ब) प्रिन्स ऑफ वेल्स

क) प्रिन्स

ड) ट्विन्स ऑफ वेल्स

- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर हे वस्तुसंग्रहालय ----- येथे आहे.

अ) मुंबई

ब) पुणे

क) पंजाब

ड) सातारा

- मद्रास येतील वस्तुसंग्रहालयातील ----- हा वैशिष्टपूर्ण संग्रह आहे.

अ) पशु

ब) नटराज मूर्ती

क) हत्ती

ड) वाद्य

- ----- हा वस्तुसंग्रहालय आणि समाज यामधील दुवा असतो.

A. व्यवस्थापक

B. संयोजक

C. मॅनेजर

D. कारकून

- शास्त्र व तंत्रज्ञानविषयक वस्तुसंग्रहालये असतात.

अ) अधिक

ब) कमी खर्चाचे

क) जास्त खर्चाचे

ड) कमी

- बंगलोर येतील वस्तुसंग्रहालय ----- हे आहे.

अ) बिल्ला

ब) विश्वेश्वर

क) आरोग्यविषयक

ड) शेतीविषयक

- च्या कारकिर्दीत Treasure Troves Act हा कायदा संमत करण्यात आला.

अ) लॉर्ड लिटन

ब) वॉरन हेस्टिंग

क) प्रिन्स

ड) वेल्स

- लखनऊ येथील उद्यान आहे.

अ) पशुशास्त्र

ब) प्राणीशास्त्र

क) विज्ञानशास्त्र

ड) वाणिजशास्त्र

- ----- द्वारा प्रेक्षकांना ज्ञान मिळत असते.

अ) प्रात्यक्षिक

ब) साहित्य

क) कला

ड) विज्ञान

- संग्रहालया अंतर्गत उपक्रमांमध्ये व प्रात्यक्षिकांचा समावेश होतो.

अ) विज्ञान

ब) साहित्य

क) कला

ड) व्याख्याने

- ----- हे लोकांशी संवाद साधण्याचे संग्रहालयातील माध्यम आहे.

अ) कलादालने

ब) वस्तुपदर्शन

क) यमस्वरूपी

ड) पशुदालने